

Sesekljana trmoglavost

ZALA DOBOVŠEK

Ce odmislimo dosledno izreko Shakespearovih verzov in izvedbo izrecno moške zasedbe, se uprizoritev *Ukročena trmoglavka* angažirano in distancirano upira kakršnim koli klasičnim metodam. Pa še pri tem je jezikovna ostalina radikalno skrajšana (in finalni Katarinin monolog razdrobljen med celotno zasedbo) in prebodena s sodobnimi lingvističnimi vrviki, medtem ko poteza o popolni maskulinizaciji sicer neobremenjeno opominja na renesančno avtentičnost uprizarjanja, a tukaj in danes sproža povsem drugačne učinke. Tudi dogajalna arena je relativno izvotlena, ne le ker Shakespearove drame to prenesejo, temveč zaradi obilnih igralskih investicij, ki »dramski formalizem« precej zasenčijo (na momente tudi v njegovo škodo). Pa vendar je dinamika postavitve zastavljena suvereno, kot verižna akcija, podmazana s kompaktno ansambelsko igro ter spiralnim plastenjem vlog – od čuteče psihologizacije do hladne, tehnične opravljenosti in nazaj. Situacije prestrezajo pospeški, zamrznitve, izstopi in cinične pripombe, ki ustvarjajo samosvoj red, katerega vršina je zlasti njegova nepredvidljivost. Srbska režiserka Anja Suša (v tandemu z dramaturginjo Petro Pogorevc) v sklopu tematike izkoristi *Ukročeno trmoglavko* za preverjanje njene povezovalne niti z nekdanjo in današnjo emancipacijo žensk, v sklopu forme pa jo zgrabi kot teren z visokim potencialom za igralske zmogljivosti. Poudarek na izvajalski in operativni variabilnosti osemčlanske zasedbe (Matej Puc, Primož Pirnat, Jurij Drevenšek, Jaka Lah, Jožef Ropoša, Gregor Gruden, Gaber K. Trseglav in Jure Kopušar) ne razreže le Shakespeara po dolgem in počez, temveč tudi komiko in duhovitost vstavlja izven njegovih okvirov, v principe, ki si jih sodobni teater v nevtralizaciji spolov in brezmejnih zmožnosti igralčevega telesa in prostora nasploh lahko privoščijo. Ostro dopolnilo besedilni celoti dajejo trije monologi mladih dramatičark Ivane Sajko, Simone Semenič in Maje Pelevič, ki v sodobne mizogine ali zgolj samoiniciativno podjarmljenost žensk zarezujejo brez usmiljenja, nekatere skozi neposredne situacije, druge skozi metaforo. Monologi učinkujejo kot svojevrstne ureznine v sicer že tako osvobojeno interpretacijo Shakespeara, niso pa edini odmik od osrednje linije; kot »nehoteni« spami v tok vdirajo tudi slaboumni spletni komentarji o parazitskih kulturnikih in nepotrebni umetnosti, medtem ko so inserti prebiranja lektorskih, dramaturških okruškov in EPP v matičnih publikacijah predvsem luciden posmeh na lasten račun. V večnamenski atmosferi rdečega žameta, ki se lahko iz sakralne umetniške sfere v hipu spreobrne v kič poceni diskoteke, se kaže tudi trenutna lokalna dvoreznost tovrstnega razmerja. In ko smo že pri ambivalenci, je kompliment obema ženskima protagonistkama več kot na mestu: Matej Puc kot Katarina in Jurij Drevenšek kot *Bianka* sta našla inovativen prestop v »drugi« spol, oba z zmernim dolivanjem ironije, gestikulacije in giba ter z zrelo, premišljeno distanco, ki – kljub številnim komičnim predispozicijam – ohranja dostojanstvenost in prepričljivost.

OCENA

**Gledališka
uprizoritev**

**William Shakespeare:
Ukročena trmoglavka**
režija Anja Suša
Mestno gledališče ljubljansko,
Mala scena
premiera 14. 2. 2013

Page: 18

Reach: 130000

Country: SLOVENIA

Size: 306 cm2

2 / 2

